

*A svájci egészségügy évkönyve 2018 –
Gesundheitswesen Schweiz. Ausgabe 2018 (3. rész):
Az egészségügy költségei
Interpharma Basel, 2018 (46 p.)*

Kulcsszavak: egészségügy, költségek Svájc

Forrás Internet-helye: <http://www.interpharma.ch/2365-gesundheitswesen-schweiz-2018>

Az egészségügy költségei

Az egészségügyi költségek növekedése: a rehabilitációra fordított költségek növekedtek a legerőteljesebben

2015-ben az ambuláns gyógyító ellátás költségei 20,9 milliárd CHF-et, a fekvőbeteg ellátásé 15,4 milliárd CHF-et, a tartós ápolásé 15,1 milliárd CHF-et, a gyógyszereké 9,9 milliárd CHF-et tettek ki. Az egészségügy költségei 2015-ben az előző évhez viszonyítva 4,1%-kal növekedtek. A növekedés valamivel meghaladta az előző öt év átlagosan 3,6%-os növekedését. A költségek a rehabilitáció területén 9,6%-kal növekedtek.

A gyógyszerköltségek 2014-hez viszonyítva 5,1%-kal növekedtek. A költségek a gyógyszerforgalmazás minden területén növekedtek, ami az új, innovatív gyógyszerek bevezetésének tulajdonítható. 2016-ben a gyógyszerek a költségek 12,7%-át tették ki, 0,1 százalékponttal többet mint 2014-ben, miután az előző években csökkent.

Az egészségügyi költségek 64%-át a privát háztartások viselik

2015-ben az egészségügyi költségek 42%-át (78 milliárd CHF) a társadalombiztosítás finanszírozta. Az államszövetség, a kantonok és az önkormányzatok a költségek egyötödét fedezték. Az új kórházfinanszírozás, amely szerint a kantonok a kórházi költségek legalább 55%-át, a biztosítók legfeljebb 45%-át fedezik, 2012-ben lépett hatályba és e kiadások növekedéséhez vezetett.

Az egészségügyi költségek 64%-át a privát háztartások viselik. Ennek legnagyobb részét a társadalombiztosításba fizetik be. Ennek egyötödét direkt szolgáltatásokért fizették be, amelyet a betegpénztárak nem térítenek (out of-pocket-fizetések). A költségek jó 29%-át az állam finanszírozta (államszövetség, kantonok, önkormányzatok).

A díjak gyorsabban növekednek, mint az egészségügyi költségek

1996 és 2015 között az inflációval korrigált egészségügyi költségek 78%-kal növekedtek. Ugyanebben az időszakban az alpbiztosítás havi átlagos díjai

116%-kal növekedtek. Az egészségügyi kiadások 1996 és 2015 között többnyire erőteljesebben növekedtek a GDP-nél. Emiatt az egészségügyi költségek GDP-hez viszonyított aránya évek óta növekedik. Az államszövetség 2060-ig terjedő becslései szerint az egészségügyi költségek GDP-hez viszonyított aránya továbbra is növekedni fog.

Egészségügyi kiadások nemzetközi összehasonlításban

2015-ben a az OECD és a Szövetségi Statisztikai Hivatal számításai a svájci egészségügyi költségek és a GDP viszonyára vonatkozóan valamelyest eltértek egymástól, az egészségügyi kiadások a GDP 12,1%-át tették ki. Az egészségügyi kiadásokat az OECD-tagállamaival összevetve Svájc világviszonylatban az Egyesült Államok után a második helyen áll. 2015-ben az egészségügyi kiadások az Egyesült Államokban a GDP 16,9%-át, Franciaországban és Németországban 11%-át tették ki.

A gyógyszerárindex folyamatosan csökken

A betegbiztosításról szóló törvény bevezetése (1996) óta a kórházi index és a fogorvosi index több mint 15 ponttal növekedett. A kórházi és fogászati szolgáltatások árai tehát 15%-kal növekedtek. Az orvosi szolgáltatások indexe 1996. óta többé-kevésbé stabilak voltak, miközben a gyógyszereké markánsan csökkent. A gyógyszerárindex 2016-ban 62 ponton állt, jóval alacsonyabban, mint 1996-ban. Ennek alakulása az utóbbi években a betegpénztárak által támogatott új gyógyszerek átlagárainak a gazdaságilag hasonló helyzetben levő európai országokéval (AT, BE, DE, DK, FI, FR, NL, SE, UK) történő összehasonlításának tulajdonítható. A svájci gyógyszerárak igazodtak a referencia-országokéhoz. Az újonnan bevezetett gyógyszerek Svájcban jelenleg nem drágábbak, mint más európai országokban.

A gyógyszerárindex a tíz legnagyobb forgalommal rendelkező 200 gyógyszerre terjed ki. Európai összehasonlításban az egészségügyi szolgáltatások árai 2005. óta gyakorlatilag nem változtak. Hollandiában és Nagy-Britanniában az árak ugyanezen időszakban megháromszorozódtak.

Svájcban a gyógyszer kevesebbe kerül mint a telefonálás

A fogyasztói árak országos indexe a privát háztartások számára fontos áruk, szolgáltatások árainak alakulását méri. Ez nem terjed ki a transzferkiadásokra, mint az adók, társadalombiztosítási járulékok és betegpénztári díjak.

A gyógyszerek aránya az árukosárban 2017-ben 2,3% volt. Ez azt jelenti, hogy a svájci háztartások jövedelmük 2,3%-át gyógyszerekre költötték. Más tételekhez viszonyítva ez szerény, ugyanis a svájci háztartások jövedelmük 2,9%-át költik alkoholra és dohányra. A gyógyszerekre költött összeg nemcsak a háztartások által direkt befizetett (önrész, franchise, vagy nem támogatott gyógyszerek), hanem a betegpénztárak által finanszírozott részre is kiterjed.

Az országos index súlyozásának alapja a háztartások jövedelmeinek felmérése (*Haushaltsbudgeterhebung – HABE*).

A gyógyszerárak továbbra is csökkennek

2015-ben a gyógyszerkiadások GDP-hez viszonyított aránya az OECD szerint 1,4%. volt. Ez ugyanannyi mint Franciaországban, alacsonyabb mint Németországban (1,6%) és valamivel magasabb mint Olaszországban (1,3%). A gyógyszerkiadások GDP-hez viszonyított aránya Görögországban 2,2%, Magyarországon 2,0%, Szlovákiában 1,9%, az Egyesült Államokban 2,1%.

A gyógyszerkiadások GDP-hez viszonyított aránya az 1990-es évek kezdete óta gyakorlatilag az összes európai országban növekedett. Ez az arány Svájcban mérsékelten növekedett, az Egyesült Államokban megduplázódott. Az utóbbi években a gyógyszerárak Svájcban erőteljesen csökkentek.

Abban a kilenc országban (AT, BE, DE, DK, FI, FR, NL, SE, UK), amelyekével a svájci gyógyszerárakat összehasonlítják, a gyógyszerárak 2005. óta részben növekedtek, részben csökkentek. Olyan erőteljesen azonban mint Svájcban egyetlen más európai országban sem csökkentek. A referencia-országok árait mind az ármegállapítás, mind a háromévente történő árfelülvizsgálat során figyelembe veszik.

Az egészségügyi költségek 80%-át nem fertőző betegségek okozzák

A Szövetségi Egészségügyi Hivatal megbízásából 2011-ben készült tanulmány szerint az egészségügy összköltségeinek 80%-át nem fertőző betegségek okozzák, amelyek közül a legjelentősebbek a szív- és érrendszeri megbetegedések. Összességében a költségek 44%-a kórházi kezelésre, 36%-a ambuláns kezelésre, valamivel több mint 9%-a gyógyszerekre jutott. A gyógyszerek az összes betegségnél a költségek kisebb részét tették ki.

A Szövetségi Egészségügyi Hivatal szerint a növekedés az életstílus megváltozásának, a kiegyensúlyozatlan táplálkozásnak, a mozgáshiánynak tulajdonítható. 2013 novemberében az államszövetség és a kantonok elfogadták a ***nem fertőző betegségek megelőzésének nemzeti stratégiáját***. A szövetségi kormány 2016 februárjában fogadta el a törvényt és ezzel elkezdődött annak megvalósítása.

Indirekt egészségügyi költségek

A Szövetségi Egészségügyi Hivatal megbízásából 2011-ben készített tanulmány szerint a hét legfontosabb nem fertőző betegségnél a költségek zömét indirekt költségek teszik ki. A hátfájás és a reuma, a rákos megbetegedések, a demencia, a diabétesz és egyes pszichés megbetegedések kevesebb direkt, mint indirekt egészségügyi költséget okoztak.

[Lásd még: *A gyógyszerpiac helyzete Svájcban, 2018. 6. sz.*]